

بررسی پلایای مهرگان و ارتباط آن با رخنمونهای سنگی اطراف در غرب هرمزگان

جمال طراح^{۱*}، زهرا عابدپور^۲

۲، ۱- گروه زمین شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بندرعباس، ایران

z_a131@yahoo.com , J.tarrah@yahoo.de

چکیده

پلایای مهرگان با وسعت تقریبی ۱۱۵ کیلومتر مربع با راستای شمال شرق - جنوب غرب در شمال غربی بندر لنگه در زون زاگرس چین خورده واقع شده است. بر اساس مشاهدات صحرایی مشخص گردید که پلایه مورد مطالعه دارای سه زون کفه رسی، زون مرطوب و پوسته نمکی بوده و در تقسیم بندی های رایج، در گروه پلایه های نوع D قرار می گیرد. تجزیه شیمیایی نمونه های برداشت شده از این پلایا، نشان می دهد که فراوانترین اکسید اصلی در کفه رسی و زون مرطوب SiO_2 و CaO بوده و Na_2O فراوانترین اکسید اصلی در پوسته نمکی است که در غرب منطقه گسترش بیشتری دارد. فراوانترین کانیه ها کوارتز، هالیت، کلسیت و دولومیت می باشد. منشاء کانی کوارتز آواری بوده و حضور کانیه های ثانویه هالیت و کربنات ها به دلیل وجود واحدهای سنگی سازند هرمز در ارتفاعات اطراف پلایا می باشد. در رسوبات سطحی زونهای پلایای مهرگان، کلورهاها بیشترین تجمع در غرب منطقه و در زون نمکی دیده شده و در زونهای مرطوب و رسی به ترتیب کربنات ها و سیلیکانه ها مشاهده می شود. بیشترین تجمع کانیه های کوارتز و هالیت در افقهای بالایی بوده و در اعماق بیش از ۲۰ سانتیمتر کانیه های کلسیت و دولومیت تجمع بیشتری یافته اند. بطور کلی ژئوشیمی و کانی شناسی رسوبات پلایای مهرگان بشدت تحت تأثیر رخنمونهای سنگی اطراف آن می باشد.

واژه های کلیدی: پلایا، مهرگان، گنبد نمکی، کانی شناسی

Investigation of Mehregan playa and its relationship with adjacent outcrops, West OF Hormozgan

Abstract

Mehregan playa with 115 km² area and NE-SW prolongation located at northwestern of Bandar-e-Lengeh. Based on field studies three zones of clay zone, humid zone and salty incrustation exist in this playa, so Mehregan playa is a D type playa. Results of chemical analyses show that SiO_2 is dominant oxide in clay zone and humid zone while in salty incrustation Na_2O is abundant oxide. Main minerals in Mehregan playa includes: quartz, calcite, dolomite and halite. Quartz has clastic origin and secondary minerals such as halite and carbonates related to Hormoz series rocks in the higher altitudes. Main concentration of quartz and halite is in the upper horizons, but calcite and dolomite exist in depths more than 20 cm. Generally geochemistry and mineralogy of mehregan sediments intensively related to adjacent lithological units.

Key words: Playa; Mehregan; Mineralogy; Salt dome.